

[Bertel Dahlgaard.]

„Hvad Danmark angår, er tiden inde til en alvorlig overvejelse af de problemer, den atlantiske forsvarspolitik snart vil give os. Det er næppe tilstrækkeligt erkendt, at den tid, der følger efter den egentlige genopbygningsperiode, for vort vedkommende ikke ligner tilstanden i de Atlantlande, der råder over en krigsindustri. Vi skal stadig forsynes udefra, og vore anlægsudgifter har ikke som andetsteds omfattet en industri, der kan klare en del af disse forsyninger.

Som bekendt har vi gennem den amerikanske våbenhjælp modtaget forsvarsmateriel til beløb af mindst samme størrelsesorden som vort eget militærbudget. Blot opretholdelsen og vedligeholdelsen af det apparat, vi er i færd med at opbygge, vil derfor kræve flere penge, end vi i øjeblikket selv ofrer for forsvaret.“

Lederen slutter med at sige:

„Det ser derfor ud til, at vi ikke blot ikke har udsigt til at kunne nedskære forsvarsudgifterne i en overskuelig tid, men at vi ikke uden endnu højere udgifter kan fortsætte den lagte kurs, når hjælpen fra USA ophører eller væsentligt nedskæres.

Konsekvensen synes at være, at det brød, vi har slået op, er for stort til, at vi kan bage det.“

Nu vil måske adskillige ærede medlemmer sige, at den pågældende skribent ikke er særlig politisk kyndig og i hvert fald ikke økonomisk kyndig, og det kan måske være rigtigt nok. Men mon alligevel ikke man også her i tinget bør opfatte det som et alvorligt memento, når en af dem, der i de sidste 5 år har været mest hemningsløs både i sin forherligelse af den førte politik og i sin kritik af dem, der har advaret, nu åbent siger, at det bliver nødvendigt at tænke de økonomiske konsekvenser grundigere igennem, end vi hidtil har gjort det.

Det forslag til en tekstanmærkning til forsvarsministeriets budget, det radikale venstre her har stillet, giver sig ikke ud for at drage de eneste rette konsekvenser på dette område — der er her brug for ganske anderledes dybtgående overvejelser, end der er mulighed for ved denne lejlighed — men denne tekstanmærkning giver, hvis den ved-

tages, udtryk for, at folketinget opfordrer forsvarsministeren til en vis afventende holdning i sin administration, alt under hensyn til de kommende måneders udvikling ude og hjemme. Det er en bemyndigelse til ministeren til at skønne over, på hvilke områder en sådan afventende holdning, alle forhold taget i betragtning, kan tilrådes. Derfor er de 150 mill. kr., der er nævnt, heller ikke angivet som et nøjagtigt tal, men som et beløb, der foreløbig bør stræbes imod, og jeg anbefaler med denne motivering ændringsforslaget til vedtagelse.

Aksel Larsen: Finansudvalgets ærede ordfører gjorde opmærksom på, at man fra finansudvalgets side af arbejdsmæssige grunde har ventet med fremkomsten af alle disse mange ændringsforslag til tredje behandling. Det er sådan set ikke nogen ny situation, det har vi oplevet før, og jeg erkender, at meget kan tale for denne praksis. Jeg må imidlertid sige, at man bør forbedre denne praksis og ikke blot tage hensyn til finansudvalgets medlemmer og til folketingets trykkeri, men også til folketingets medlemmer. Det er formodentlig i formel overensstemmelse med forretningsordenen, når den tillægsbetænkning først blev omdelt her i tinget mandag eftermiddag — altså for ikke fulde 48 timer siden — og hvis en betænkning eller tillægsbetænkning bliver omdelt så sent, når det drejer sig om oksebremselarvens udryddelse eller lignende forslag, tror jeg ikke, der er nogen, der vil protestere og sige, at de har ikke tid til at tage stilling, men når man får en så diger tillægsbetænkning fra finansudvalget med 339 ændringsforslag, så må man erkende, at de, der ikke gennem arbejdet i finansudvalget er løbende bekendt med sagerne, kan have noget vanskeligt ved at få dem studeret igennem, endsige sætte sig alvorligt ind i dem på den tid, der er levnet.

Jeg tillader mig derfor meget alvorligt at henstille, at det er sidste gang, noget sådant forekommer. Folketinget kan ikke være tjent med at blive behandlet sådan. Jeg har vel også lov til at tilføje en personlig beklagelse. Vi, der ikke er repræsenteret i finansudvalget, har ingen mulighed for at vide, hvad der ligger af ændringsforslag, før det øjeblik betænkningen bliver omdelt; og at jeg overhovedet er i stand til at gå lidt